

naša luč

ŠTEVILKA

4

1952

Veselo Veliko noč

Vam želi ta list, ki naj druží slovenske rojake,
razklopljene po Zapadni Evropi.

NAŠA LUČ izide vsak mesec razen junija in avgusta, desetkrat na leto. Dopise za številko, ki izide konec meseca, je treba poslati uredništvu ali poverjenikom vsaj do petega v mesecu.

DOBRA SLOVENSKA SRCA med našimi izseljenici pomagajo, da list izhaja. Naj da vsak od nas svoj del, pa bodo stroški za tiskanje sproti plačani. Najlažje se to doseže, če se plačuje naročnina. Za tistega, ki naroči list naravnost v Celovcu in mu ga od tam pošiljajo, znaša naročnina 28 šil., 48 bfr, 400 ffr, 4 h. gld, 4,50 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 1,50 dol.

Ker ima list poverjenike po raznih krajih, lahko oddaš darove in denar tudi njim ali pa pošlji naravnost na upravo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA „NAŠE LUČI“

Viktringer Ring 26.

CELOVEC – KLAGENFURT, Austria.

ZANKE IN UGANKE

PRAVOKOTNIK

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Besede pomenijo *navpično*: 1 vodna žival, 2 sonce sije skozi . . . . , 3 žival, ki živi v vodi in na suhem, 4 nad nami se vzpenja modro . . . , 5 moško ime, 6 z njim se peljemo v daljne kraje, 7 brat očaka Jakoba, 8 del telesa, 9 ne dva, ampak samo . . . , 10 nam pove, koliko stane blago.

Vodoravno od 1–10 molitev, ki se posebno priporoča v mesecu oktobru.

DOPOLNJEVALNICA

Pri spodnjih besedah vstavi namesto pik črke in boš dobil besede, ki pomenijo:

1. . u . a – evangelist
2. . u . a – apostol
3. . b . g – reven
4. . e . i – čitaj!
5. . l . a – žensko ime

6. . r . g – pomeni isto kot „ljub“
7. . b . r – gora na Koroškem
8. . a . a – najdražja oseba
9. . d . m – prvi človek.

Če bereš vstavljene črke od zgoraj navzdol, dobiš lep narodni pregovor.

VOZNI LISTEK

Kasliri Bastrici

Do katerega kraja velja ta vozni listek?

Rešitve prihodnjič!

SRBSKE NARODNE UGANKE

(Po Vuku Karadžiču)

Po vrsti kar so breje krave na zemljo padale z višave, telo se jim je razletelo, a tele je ostalo celo.

Kdo hišico si naredi in sama se zaklene v nji?

Kaj do gležnjev ti ne seže in pred kraljem v postelj' leže?

(Uganke ti reši urednik v svojem kotičku.)

REŠITVE UGANK

iz števil 3. „Naše luči“.

Kvadrat: Trst, reva, stas, takt. – trst, reta, svak, tast.

Spomenik: S, alt, sol, Eva, pes, Ana, sir, bajta, hrana. – Slovenija.

Zlogovnica: kosa, reka, Izraelci, sladkor, tuljenje, udje. Kristus Kralj.

Veselimo se!

„Kristus se je ponižal in je bil pokoren do smrti, smrti na križu“ (Filip 2, 8).

To je v velikem tednu misel Cerkve, ki ne opusti prav nobenega sredstva, da čim nazorneje pokaže svojo žalost zaradi trpečega Gospoda.

Kdor na Veliki petek s premislekom sledi pretresljivim obredom, kar začuti, da je ta dan bil najbolj tragičen v zgodovini človeštva.

V duhu gledamo, kako se med nebom in zemljo v strašnih bolečinah zvija na križ pribito razbičano telo Učenika, ki je bil poosebljena Ljubezen, Dobrota in Svetost.

Temna zarja je zasenčila vsa obzorja.

Konec?

Tragični konec vsega in predvsem Tistega, ki je postal upanje mnogih?

Ne!

+

Nadaljujmo z branjem poročila apostola Pavla, ki piše: „Zato ga je tudi Bog povišal in mu dal ime, ki je čez vsa imena, da se v imenu Jezusovem pripogne vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in da vsak jezik prizna, da je Jezus Gospod, v slavo Boga Očeta“ (Filip 2, 2–11).

Nenadoma silen preobrat!

Mrtvaški napevi, napevi žalosti so v hipu utihnili in razlegla se je aleluja, pesem življenja in radosti.

Gospod je vstal!

Razumeš, prijatelj? Gospod je v resnici vstal!

Kakšna zmaga?!

Nekoč so vojaki v zasmeh poklekovali pred Njim, Mu v obraz pljuvali in Ga tepli.

Danes pa se v Jezusovem imenu v spoštovanju in molitvi pripogibajo kolena teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo.

Nekoč so judovski veliki duhovniki in starešine kričali: „Proč z njim, križaj ga, križaj ga!“

Danes naši jeziki priznavajo: „Jezus Kristus je Gospod!“

Nekoč so naščuvane množice rjovele: „Nočemo, da bi ta bil naš kralj!“

Prav isti nosi danes Ime, ki je čez vsa imena!

Aleluja!

+

Nekoč je naš Gospod nosil bremena življenja. Občutil jih je bolj kot mi, ker jih je neprimerno globlje doživel in doumel.

Nekoč je On mogel biti tako zelo zmučen in izčrpan, da je sredi morske nevihte v čolnu zaspal...

Nekoč je mogel trpeti lakoto in je zaman iskal sadu na figovem drevesu.

Njegova mučeniška usta so bila nekoč tako izsušena, da je zaklical: „Žejem sem!“ čeprav je vse ostale nepopisne muke z molkom prenašal.

Nekoč je Njegovo Srce bilo žalostno do smrti.

SEDAJ, SEDAJ PA JE VSE TO MIMO.
DOKONČNO MIMO!

Gospod je vstal!

Sedaj On živi poveličan v svojem veličastvu.

Nedosegljiv za hudobijo in mržnjo.

Vzvišen nad stisko in smrt telesnega življenja.

Aleluja!

Kako se Cerkev ne bi veselila tega neodumljivega veselega in vzvišenega dogodka ter radostno vzklikala: Aleluja, aleluja, aleluja!

+

Velikonočnega jutra pa se veselimo tudi mi.

Mi še prav posebno!

Kajti vse, kar smo rekli o Gospodu, velja po Njegovi zaslugi-tudi za nas.

Velikonočno jutro je ključ za razumevanje Jezusovega življenja in dela, trpljenja in smrti.

Isto velja za nas.

V velikonočnem jutru je na našem obzorju zablestela čisto nova zarja ŽIVLJENJA in od tedaj naprej smemo smelo vzklikati:

„Kje, smrt, je zdaj premaga tvoja
in tvoje ostro želo, kje?
Veselo upa duša moja,
življenje večno čaka nje.
Moj Jezus je od smrti vstal,
kraljestvo smrti pokončal!
Aleluja!”

Kako je to nekaj velikega in tolažilnega! To našemu življenju daje čisto novo sliko, postavlja ga na povsem nov temelj in nas uči, kako je to življenje slično velikemu

oboku, čigar drugi podboj počiva v večnosti.

Velikonočno jutro je jamstvo naše večnosti.

Kajti Kristus je z vstajenjem od mrtvih izpričal svoje božanstvo in s tem dokazal, da je ZMOŽEN SPOLNITI DANO OBLJUBO, DA BO TUDI NAS OBUDIL POSLEDNJI DAN.

Zato se pa nič od tega, kar delamo, žrtvujemo in trpimo, ne razblini v nič; to, bi rekli, dobi krila in poleti daleč iz naše vsakdanjosti in se bo nekoč umirilo v onostranskem svetu.

Ako pa se naše življenje ne opira na svoj drugi podboj v večnosti, je čisto naravno in gotovo, da to življenje prej ali slej postane RAZVALINA življenja. Vsak obok namreč potrebuje dva podboja.

Ti, utrujeni brat, ki se Ti muka dnevnega dela tako često zdi brez smisla — ne bodi malodušen!

Vstal boš in prejel svoje plačilo za zvestobo!

Ti, sestra, izčrpana nosilka križa, ki si na tem, da se zrušiš pod bremenom življenja — ne obupuj!

Vstala boš in prejela plačilo za zvestobo!
Veselimo se! Aleluja!

V-ko.

Velika sobota

S kremenom iskro svečenik je vžgal, kadilnih zrn blagoslovil pet v spomin na Krista, ki je rešil svet in tretji dan svetel iz groba vstal.

Vsak vzemi si žerjavico domov in z njo ponesi božji blagoslov: Naj v vsakem srcu ogenj zagori, naj novi plamen duše razsvetli!

Jože Dular

Maksim Gaspári:
Velika noč je pred durmi!

Razbičano telo

Jezusa so veliki petek zgodaj zjutraj odpeljali k cesarskemu namestniku Pilatu, da on potrdi in izvrši smrtno obsodbo, katero je bil sinedrij izrekel. Pilat je kmalu spoznal, „da so ga izdali iz zavisti“ (Mt 27, 18). Iz obtožbe in iz preiskave je dognal popolno Kristusovo nedolžnost, kar je ponovno zatrjeval pred tožitelji samimi. Evangelist Luka poroča: „Pilat je sklical velike duhovnike, poglavarje in ljudstvo in jim rekel: ‚Pripeljali ste mi tega človeka, češ da hujska narod, a glejte, jaz sem ga vpričo vas izpraševal, in v tem, česar ga tožite, nisem našel na njem nikake krivde. Pa tudi Herod ne; zakaj poslal sem vas bil k njemu, in glejte, nič smrti vrednega ni storil.‘ Tako Pilat — torej bi vsak pričakoval, da bo izrekel vrhovni sodnik oprostilno razsodbo in Jezusa odpustil na svobodo. Seveda, ako Kristus ne bi bil brezpraven. Za Kristusa ne veljajo zakoni, nje-ga oblast, čuvarica zakonitosti in pravice, ne štiti. Zato pa sklene Pilat svoj nagovor s temile besedami: *„Dal ga bom torej pre-
tepti in ga bom izpustil“* (Lk 23, 13–16). Kako to, Pilat? Če je kriv, ga po zakonu obsodi; če ni kriv, ga izpusti. A sam slovesno izjavljajš, da ni kriv — kako torej prideš do sklepa, da ga obsodiš na bičanje in potem izpustiš? Za Kristusa, vidite, ni zakona, ni pravice, zato je bil bičan!

Bičanje — po rimskem pravu — je bila sramotna in jako težka kazen. Odrediti se je moglo iz trojnega namena: ali med preiskavo, da so obtoženca prisilili k priznanju zločina, ali kot samostojna kazen, ki se je uporabljala zlasti v vojaški službi za težje pregreške, ali slednjič kot neposredni uvod h križanju; tiste namreč, ki so bili k smrti na križu obsojeni, so, ako je bil zločin posebno velik, dali pred križanjem še bičati; v tem slučaju so to bičanje imenovali „pol smrti“. Iz katerega namena je dal Pilat Jezusa bičati? Da izsili iz njega priznanje, gotovo ne, saj Kristus ni ničesar tajil; da bi ga bil Pilat že pred formalno obsodbo na-

menil v smrt in tako dal prvi del kazni takoj izvršiti, se iz evangelijskega poročila ne da razbrati, saj je še po bičanju skušal Jezusa rešiti in vzbuditi usmiljenje ljudske množice. —

Bičanje je obsojencu vtisnilo pred javnostjo sramoten pečat; bila je nečastna kazen. Zaradi tega se nad rimskimi državljani ni smela izvršiti. Sv. Pavel, ki je bil po rojstvu rimski državljjan, se je rešil bičanja s tem, da se je skliceval na svoje državljanstvo (Apd 22, 25). Da je bila sramota še večja, se je bičanje vršilo javno na trgu pred sodnijo vpričo radovednih gledalcev. Obsojenca so slekli, ga nategnili na visok steber ali priklenili sklonjenega na nizek stebriček, da je bil hrbet napet. Bičali so ga po hrbtu, prsih in obrazu. Poganski rimski pisatelji opisujejo do podrobnosti proceduro bičanja, ki je bilo neredko tako hudo, da je obsojenec medtem izdihnil. Biči so bili iz usnjenih jermenov, ki so imeli ob koncu vdelane koščene ali svinčene kroglice; za izvršitev bičanja je bilo vedno določenih četrto vojakov, po dva in dva sta se v krvavem poslu menjavala.

In zdaj si morete predstavljati, kaj se je s Kristusom godilo. Ves trg pred Pilatovo palačo je bil poln sovražnikov Jezusovih in množice, ki je bila deloma samo radovedna, deloma nahujskana; prijatelj je imel Gospod malo med njo. Pred senzacij gladnimi očmi so do golega slekli Jezusa — že to je pomenilo žgoče sramotenje. Na napeti hrbet so začeli padati udarci žvižgajočih bičev. Ob prvem udarcu so se pokazale motne podplutbe na koži — in le par udarcev, pa je začela curljati kri v potočkih po svetem telesu Jezusovem in barvati kameniti tlak. Kmalu je stal Kristus v luži lastne krvi. Bolečin si niti predstavljati ne moremo. Kako dolgo je trajalo bičanje, koliko udarcev je dobil Kristus, tega ne vemo. Vemo le toliko, da ni bil bičan po judovskem običaju, po katerem nobeden ni smel dobiti več kot štirideset udarcev, ampak po rimskem, ki te omejitve ni poznal. Rimski pisatelji poročajo, da so biči mišice in kite včasih tako razsekali, da so se pokazale gole kosti. Misliti si pač moramo, da z Jezusom niso posebno obzirno postopali, saj je bil brezpraven in sovraž-

niki njegovi, katerih je bilo mnogo zbranih, so brez dvoma vzpodbujali vojake, da pošteno vrše svoj krvniški posel.

Ko so Jezusa po končanem bičanju odvezali, se je zgrudil v lastno kri, strtl, uničen, osramočen, kakor psalm govori: „Jaz pa sem črv in ne človek: v zasramovanje ljudem in odvržek človeštva” (Ps 21, 7). Ves je razmesarjen, hrbet razoran, izpolnila se je prerokba, ki mu polaga v usta tožbo: „Na hrbtu so mi orali grešniki” (Ps 128, 3).

Obstojmo ob tej sliki za trenutek in pogledjmo, kaj je greh naredil s telesom našega Jezusa!

Škof Gregorij Rožman

Velika nedelja

*Bandero rdeče v vetru se lovi,
čez polje gre, med hiše, skozi vas,
za njim ljudje kot nepretrgan pas.
Nad vsem prižgano sonce plameni.*

*V monštranci stopa Bog čez polje
in blagoslavlja njive in vode,
gozdove, brda, trte, belo vas. —
Ves svet dobiva danes nov obraz.*

Jože Dular

KAKO SMO BOGA STRAŠILI

Bili smo Gašperinov Peter, šuštarjev Janček in moja malenkost, pripravljene za vsako „dobro” dejanje. Marikatero smo uganili. Če se je kje kaj zgodilo, so že ljudje govorili: Gotovo so bili ti trije. Ker smo že nosili pečat, smo taki tudi hoteli ostati. Rekli smo, če smo že tako znani, da nas že noben pes več ne oblaja in da nas že vse stare babe po zobeh vlačijo, te „časti” ne smemo zapraviti.

Bili smo že skoraj sredi velikega tedna; menda je bilo na veliko sredo zjutraj. Matere so že godrnjale, da so otroci samo v napoto. Kako tudi ne, ko je pa bilo toliko čudnih dobrot pripravljenih po omarah, da nismo mogli nič več premagovati skušnjav. Sicer smo dobro zakrivali sledove sladkosnednih prstov med rozinami in rožiči, a materino oko je le ugotovilo, da so bili nepridipravi na delu.

Tisto jutro pride k meni Gašperinov Peter in pravi: „Boš videl, Francelj, takega strašenja Boga, kot ga bomo imeli letos, še naša fara ni videla.” Ker je govoril modro kot gospod na prižnici, sem uganil, da je imel pogruntano. Napravil sem samo vprašujoč pogled. „Pomagačev rabim pet” — je nadaljeval Peter — „ali na vse se ne zanesem. Kaj misliš, ali bi bil šuštarjev zanesljev? Kajti izvesti načrt, ki ga imam, zahteva držati jezik za zobmi.”

Nestrpen nad tem, kaj ima za bregom, sem na vse vneto pritrdil, ne misleč na po-

sledice, ki bi utegnile slediti našemu nepremišljenemu dejanju, za katega pa še nisem vedel. Na moj nasvet smo pritegnili še šuštarjevega.

„Fantje”, pravi Peter „veste, da je na Veliko soboto blagoslov ognja. Vse tri dni velikega tedna imajo gospod popoldne posebne molitve v cerkvi,” je razlagal. „Ko udarijo gospod pri oltarju s palčko po tleh, takrat smo pred cerkvijo vsako leto razbili nekaj zabojev, ki so bili pripravljene za ogenj na Veliko soboto. Pa so rekli že od nekdaj, da na ta način Boga strašijo.”

Če bi po nas sodili, bi si lahko kaj takega mislili. Saj ni bilo večjega užitka, kakor sprostiti svoje želje po razbijanju po mili volji in to še pred cerkvijo in pred župnikom, ki je bil za nas „razbojnik” strog, a drugače milo sveta duša. K temu nas je še podžigala zavest, da gospod ne bo do nič rekli, ker spada to k svetim obredom.

Gašperinov Peter je nadaljeval: „Količnik ima za svojo trgovino vse polno zabojev, v katerih dovaža blago iz mesta. Mislim sem si, da ti, Francelj — mislim je mene —, ki si najbližji, poskrbiš, da se te ‚kište’ znajdejo pred cerkvijo; ti, Janček, boš poiskal polena v Borštnikovi drvarnici, jaz bom pa pogledal za krajniki na žagi.”

Vse bi šlo po sreči, da ne bi bil Janček le preveč očitno nosil drva iz Borštnikove drvarnice. Menda so celo pazili na drva, ker so imeli iz prejšnjih let izkušnje o izpeljavi tako svetlih idej, kot jih je imel Peter.

Midva s Petrom sva storila svojo „dolžnost“ pod okriljem noči, Janček se je pa mučil pri belem dnevu. Da bo zaveda prej končana, sva se odločila, da mu pomagava.

Borštnikova drvarnica je bila blizu cerkve. Trebalo je preplezati zid, ki je obdajal cerkev, kar pa je bilo za nas malenkost — in bil si takorekoč v drvarnici. Pravkar sva dobro preplezala zid, kar slišiva: „Preklete barabe, že zopet kradejo! To se pa že vse neha! Čigav pa je? Pa še z druge strani vasil!“ Midva so še nisva dobro zavedla, ko so že stali tudi pred nama Borštnikovi fantje. Pestili so ubogega Jančka na vse mile viže, da bi še druge izdal. Vedeli so, da ni bil sam. Revež se je izvijal, da bi ušel. Ker so bili fantje le preveč zaposleni z njim, sva imela s Petrom še vendar toliko časa, da sva se vrnila preko zidu na cerkveno stran in jo ubrala vsak na svojo stran.

Jančku se je le posrečilo, da je dobil svojim nogam prosto pot, a jo je moral plačati s strgano srajco.

Tisto popoldne mi nismo delali družbe ostalim, ki so strašili Boga. Nismo namreč hoteli, da bi kdo spoznal naš „poštene“ obraz, najmanj pa naši starši.

(P. K. O.)

Sedem načinov barvanja pihov

OHRANIMO NAŠE NARODNE SVETINJE, ŠEGE IN OBIČAJE!

Ne moremo si misliti Velike noči brez „žegna“: medenega kolača, gnjati, hrena in pihov. Da, pihov. Naših slovenskih pihov: belokranjskih, gorenjskih, notranjskih. Starejši se spominjate, kako ste doma pihre barvali, sekali, tilčali in trkljali. Ohranimo ta pristni slovenski običaj! Toda pihre tudi po „naše“, po slovensko olepšajmo! Mogoče bo posebno mlajšemu rodu dobrodošlo, če „Naša luč“ prinese nekaj nasvetov za „slovensko“ barvanje in porisavanje pihov ali pisanic (pisank).

Za pihre izberemo le pa jajca s hrpavo lupino.

Roke, posebno prsti morajo biti čisti, nikakor pa mastni.

Naredimo si načrt, kaj bomo narisali in v kateri barvi. Lahko si tudi s svinčnikom narahlo narišemo okrasek.

Različni načini, kako krasimo pisanice, so:

1. *n a č i n*: Na kuhana in že pobarvana jajca z nožičem ali iglo uskrbavamo okrasek in napise.

2. *n a č i n*: Nebarvana jajca porisavamo z voskom, mastjo ali oljem. Belokranjci se poslužujejo pisalke, t. j. drobne cevke, pritrjene v držalu. V cevki je vosek, ki se pri pisanju toliko segreva, da se počasi pomika skozi pisalko. — Delo je preprostejše, če vzamemo „redis“-pero ali dobro ošiljeno palčico, to pomakamo v segreti vosek, mast ali olje in potem vrisavamo ornamente. Nato jajce prekuhamo v barvi. Popisanih mest se barva ne prime in ostanejo torej beli. Ko pihre vzamemo iz vode, jih previdno obrišemo z mehko krpo.

3. *n a č i n*: Ako naj ima jajce več barv, potem narišemo z voskom ali oljem najprej tisto, kar naj ostane belo, in vložimo jajce v mrzlo — n. pr. rdečo — barvo. Ko se posuši, porišemo v drugič tisto, kar naj ostane rdeče. Nato prekuhamo jajce — n. pr. v modri barvi ali pa v močnem „čaju“ čebulnih olupkov. — Pisanice obrišemo z mehko krpo in malo oteremo z mastjo.

4. *n a č i n*: Skuhano nepobarvano jajce (lahko je tudi pobarvano) porišemo z arabskim gumijem in nato s krpico prav nalahko razmažemo preko vsega jajca slikarsko oljnato barvo. Potem pod vodovodom speremo gumi. Ornament je bel, oz. osnovne barve.

5. *n a č i n*: Najlažje je delo z barvastimi tuši. Na skuhana bela jajca vrisavamo v poljubnih barvah s čopičem, navadnim ali „redis“-peresom. Ploskve lahko polnimo z barvami ali pikicami, lahko jih tudi črtkamo ali križamo.

6. *n a č i n*: Lepe uspehe dosežemo celo, če skuhano belo jajce porišemo z akvarelnimi barvniki (n. pr. znamke „Othello“ ali „Caran d'Ache“). Posebno učinkovito je delo, če rišemo na nekoliko vlažno jajce. Če se v ta namen poslužimo vlažne krpice, ne smemo z njo preko že porisanih mest. Jajce lahko tudi najprej okrasimo z barvniki in potem še s čopičem preko.

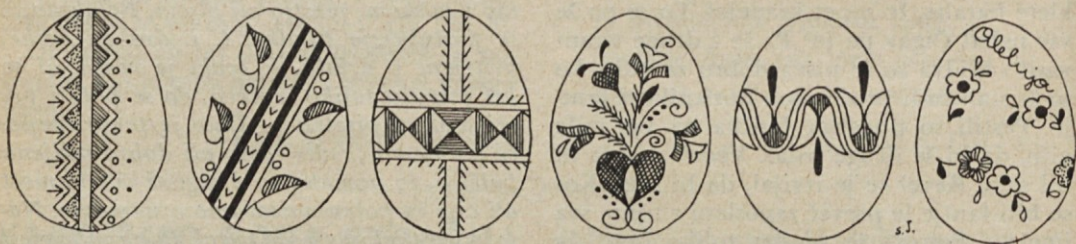
7. način: Kuhano belo jajce namažemo z gumijem ali kakršnikoli lepilom. Palca in kazalca obeh rok vtaknemo v štiri različne vodene ali druge vrste barvic ter vrtimo jajce med temi prsti. Ko je pirh dovolj pisan, ga položimo na papir, da se posuši. Potem ga nateremo z mastjo.

Okraski za pisanice so lahko: različni napisi, preproste črte, geometrijski liki kot

trikotniki, kvadrati, krogi...; različne vešice, venčki, cvetke: kot nagelj, zvončnica, marjetica, lipa, grozdjiče i. sl.; posebno hvalen motiv je srce, iz katerega poganjajo vitice in cvetje.

Evo nekaj čisto preprostih zgledov. Potem pa na delo in lep uspeh! Naj bo vsem vesela Velika noč!

GORENJKA

Za ali proti podržavljenju?

(Nadaljevanje)

Poizkusi v Angliji

Razume se, da ne bomo v komunistične dežele šli iskat primerov za resne poizkuse podržavljenja, ker to, kar se je v teh deželah v imenu podržavljenja dogajalo, moramo večinoma imenovati navadno ropanje in načrtno uničevanje.

Pametneje bo pogledati, kakšne uspehe so na tem področju doživele nekatere zapadne demokratske zemlje.

Angleška delavska stranka, ki je l. 1945 prišla na oblast, je takoj začela z obsežno preosnovo ustroja gospodarskega življenja. V kratkih letih je postopoma podržavila Narodno banko, premogovnike, civilno letalstvo, telegraf in telefon, elektriko in plin, prevozna sredstva in v letu 1949 še železno industrijo.

Na papirju je to podržavljenje bilo hitro izvedeno, a mnogo težja in počasnejša je bila njegova praktična izpeljava. Prenos lastnine in ureditev nove uprave plinske in električne proizvodnje sta zahtevali 8 mesecev. Zelo počasi se je vršil odkup prevoznih sredstev.

Ko so l. 1951 v Angliji spet prišli na oblast konservativci, se je razvoj obrnil v nasprotno smer. Ukinili so podržavljenje železne industrije in prevoznih sredstev.

Pri volitvah l. 1955 so se konservativci znova obdržali na oblasti in gibanje za podržavljenje je bilo vsaj za gotovo dobo ustavljeno.

Uspehi?

Treba je priznati RESNE napore za mirno rešitev socialnih sporov v podržavljenih podjetjih. Enako bi predvsem v premogovnikih ne bilo pravično zanikati očitno izboljšanje delovnih pogojev.

Toda, ako izvzamemo premogovnike in zračni promet, se zdi, da se stanovski odnosi niso izboljšali. Navadni delavci skoro niso občutili, da je nastopila kakšna sprememba v podjetju. Se razume, sčasom moremo pričakovati gotovo spremembo zaradi postopne nadomestitve starega osebja.

Glede na potrošnike (kupovalce) moramo reči, da so od podržavljenja imeli še manj koristi. Ustanovili so sicer posebne Odbore potrošnikov s posvetovalno pravico, ki pa niso znali vzbuditi posebnega zanimanja.

Kljub resnim naporom niso vsa podržavljena podjetja uspela kriti stroškov obratovanja. Posebne primankljaje so imeli premogovniki in prevozna sredstva.

Da bi zavrla dvig cen, je država dolgo časa obdržala živilske nakaznice, dajala podpore gotovim proizvodnjam za vsakdanjo rabo, omejevala previsoke plače in z davčnimi posegi udarila po velikih lastninah.

A vendar se je po navdušenju, ki je spremljalo prve ostvartive* podržavljenja, začelo vedno jasneje odražati prav nasprotno razpoloženje. Verjamemo, da ima pri tem odporu gotovo vlogo zasebni kapitalizem. A ni nobenega dvoma, da odpor kapitalistov nima več zadostne protiuteži v neomajni veri v kreposti in dobroti podržavljenja, čigar uspehi, čeprav niso povsem neznaatni, niso prinesli tega, kar se je pričakovalo.

Delavstvo v podržavljenih podjetjih ni udeleženo v upravi podjetja in na to zapleteno opravilo niti ni navajano.

Podržavljenje v Franciji

Francozi so s podržavljenjem začeli že 10 let prej in so šli dalje kot Angleži. Že l. 1936 so delno podržavili la Banque de France, vojno industrijo in zrakoplovna podjetja. L. 1937 so segli po železniški družbi in jo pretvorili v „mešano“ družbo, kjer država poseduje 51 % delnic in v čigar upravnem svetu je 10 zastopnikov države, 5 zastopnikov bivših lastnikov in 5 zastopnikov osebja.

Takoj po drugi vojni so Francozi podržavili premogovnike v Pas de Calais in na severu, zračno plovbo, la Banque de France in druge velike banke. L. 1949 so podržavili plin, elektriko, velike zavarovalne družbe in ležišča rudninskih goriv.

Podržavljene so bile tovarne Renault, Berliet in še nekatere. Enako tudi dve veliki paroplovni družbi.

Upravne svete v podržavljenih podjetjih sestavljajo zastopniki vlade, potrošnikov, osebja in bivših lastnikov. Podjetja vodijo visoki državni uradniki ali pa poznani izvedenci iz zasebne industrije.

Uspehi v premogovnikih

Da vidimo uspehe tega odločnega posega francoske države v gospodarsko življenje, se vsaj za hip pomudimo v podržavljenih rudnikih.

Dediščina države v tem pogledu je bila obupna. Skoro vse naprave in orodje je bilo neuporabno. Vendar je proizvodnja že l. 1946 s svojimi 47 milijoni ton znatno preseгла predvojne številke. Ta lep uspeh morajo pripisati občutnemu povečanju šte-

vila delavstva in naporom za modernizacijo v znesku 80 milijard francoskih frankov letno. Proizvodnja je po zaslugi modernih naprav naraščala, čeprav se je število delavcev po odhodu vojnih ujetnikov zmanjšalo za 55.000. Podržavljeni rudniki, ki so v začetku dobivali podporo, so leto 1949 zaključili s prvim dobičkom.

Zaradi modernih naprav v rudnikih in zaradi stalnega večanja plač se je življenje rudarjev precej zboljšalo.

A neugodno je, da je povečanje plače večinoma vezano na nagrade za gotovo množino opravljenega dela (akordno delo). Tragični dogodki so nam namreč že ponovno pokazali, kakšne usodne posledice more imeti tako delo v gotovih okoliščinah, ako druge mere, predvsem glede varnosti in zdravja, niso skrbno predvidene in spoštovane.

Splošno mnenje

Podržavljenje je doseglo znatne in včasih celo zelo važne uspehe v gospodarstvu.

Ne manjka pa tudi šibkih točk, med katerimi opozorimo predvsem na nepodjetnost in jalovost odgovornih nameščencev in na razširjenost birokratizma. Kar je državno, se nikomur ne smili . . . Z izjemo v rudnikih stanje delavstva na splošno ni dosti boljše kot v zasebni proizvodnji. Delavci so se razočarali, ker so več pričakovali od svoje zmage nad zasebnimi podjetniki.

Laže je namreč govoriti in obljubljeni, kot pa obljubljeno uresničevati. Podržavljena podjetja morajo prav tako kot zasebna odplačevati dolgove za naprave, vlagati kapital v modernizacijo podjetja, delati rezerve, plačevati davek državi itd.

(Konec prihodnjič)

K-ov.

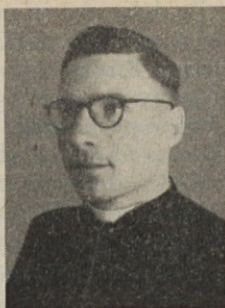

Izseljenskemu
novomašniku

Milanu
Papežu

iz Eygelshovena,
Nizozemska

Zdaj v svetišču veličastva
stopaš prvič pred oltar,
Kralj neskončnega bogastva
podeli se tebi v dar.
Jagnje božje v rokah nosiš,
živim, mrtvim sprave prosiš,
milost sprosi vernikom
pred dobrotnim Jezusom.

Kjer boš v svoji službi hodil,
Bog ti svojo srečo daj,
da boš srečno duše vodil
k Jezusu v nebeški raj.
On daj moč besedam tvojim,
da nikdar ne bo izgubljen,
kdor bo tebi izročén.

(3. in 4. kitica pesmi »Novomašnik«)

Naš novomašnik pripoveduje

Obiskal sem ga v Oirschotu, kjer študira za duhovnika-misijonarja. Je redovnik iz družbe sv. Ludovika Grigniona Montfortskega in zato poseben častilec Marijin, kateri pripisuje to posebno milost, da je postal služabnik Gospodov. Tole mi je povedal:

*

»Rojen sem bil 14. decembra 1927 v Selah, župnija Hinje v Suhi krájiní (na Dolenjskem). Ko sem imel šele 10 mesecev, sem zapustil v materinem naročju domovino ter tako odšel za očetom, ki je delal že osem mesecev na Nizozemskem.

Čez dobre dve leti je odšla mati v domovino na obisk ter me je vzela s seboj. V Selah pri stari materi se mi je odvezal jezik in začel sem govoriti slovensko. Moja mati se je temu zelo čudila, ker nisem

do takrat doma še ničesar govoril. Tej prigodi, da mi je domovina podarila dar govora, pripisujem poseben pomen. Ob vrnitvi v novo domovino sem rasel in se razvijal telesno in duševno v kraju Eygelshoven. Doma smo govorili vedno le slovensko; s sosedi, ki so bili Nemci, po nemško in v šoli nizozemsko. Prav pridno in rad sem obiskoval slovensko šolo, v kateri nas je učila gospodična Ažmanova, izseljenska učiteljica; pa tudi pokojni p. Teotim mi je pomagal brusiti lepoto materine govornice. Posebnih dogodkov iz te dobe se ne spominjam.

Kmalu po osvoboditvi Nizozemske v l. 1945. sem vstopil v Schimmertu v apostolsko šolo montfortancev. Po opravljenem noviciatu v Meersnu so me predstojniki poslali v OIRSCHOT, kjer sem začel filozofske in kjer sedaj končujem bogoslovne študije. V tem mednarodnem bogoslovju montfortancev študirajo poleg Nizozemcev še belgijski in nemški montfortanci. Jaz seveda spadam med Nizozemce, a kljub temu tvorim četrto, t. j. slovensko narodnost.«

*

Hotel sem letošnjega novomašnika še malo preizkusiti v ljubezni do domovine, materinega jezika in do njegovih rojakov. Prešla sva na pripravo slovenske nove maše in na njen potek. Pa naj rajši sam pripoveduje:

»Vedno bolj sem ponosen, da sem Slovenec. Nihče izmed tovarišev pa tudi moji predstojniki me ne zaničujejo zaradi tega. Čeprav govorim isti jezik kot Nizozemci, se vendar ločim od njih. Zavedam se, da spadam k slovanski rasi, a oni h germanski in tretji k romanski. Pa kljub vsemu temu tvorimo delček Združene Evrope. Zadnje leto smo začeli s prakso, da se začenjamo bolj spoznavati med seboj in zato še bolj razumeti in ljubiti. To leto opravlja prvenstvo med nami narodna pesem. Mene so izbrali za voditelja tega petja. Pojemo v različnih jezikih; sedaj bi jih rad naučil slovenskih pesmi.«

In končal je:

»Zelo se veselim svoje slovenske nove maše. Posebno zaradi lepega petja. Ču-

tim, da me bo to petje še bolj približalo Bogu in da bom tako mogel združen z rojaki, po Mariji Pomagaj — Kraljici Slovencev, stopiti k oltarju Gospodovemu ter opraviti sveto daritev za vse naše izseljence v Zapadni Evropi, da bi nekoč mi vsi, ki smo zapustili z e m e l j s k o domovino, zagotovo našli n e b e š k o.«

Nizozemski kronikar

Bela krajina

Med Gorjanci in Kolpo živi Bela krajina: kraške drage, bele brezove loze, vinske gorice, z zidanicami in hrami posejane, in skale... Sredi krajine so topli domovi z dobrimi in mehki dušami. Od daleč jih obiskuje v poletnih dneh veter in prinaša s seboj misel na morje, ki je kot pozdrav brata. Večeri so tihi in sanjavi. Z vseh gričev zvonovi, podružnica se oglašja za faro, zvonovi na božjih poteh so najtišji, ker so najvišje, a je njih glas najbolj znan sosesi. A vsi vabijo v zboru k počitku.

V poletni vročini Belokranjec z znojem poji svojo zemljo. Njive rahlja, sadovnjake ureja, težke koše nosi s strmih košenic za živino. A največ ljubezni posveča trtam. Po trdem delu mu duša praznično poje v jesenskih nedeljskih popoldnevih in ob velikonočnem žegnu: ob sladki in močni črnini, ob pisanicah, gnjati, kolaču, pa tudi ob vsakdanjem kosu črnega kruha.

Govorica je kot pesem, trditev in pregovor gospodarjev — zrela kmečka modrost. A milina in otožnost plava tu po zraku. Praznično hrepenenje je vsak dan živo v dušah ljudi: bele narodne noše, bandera, godba v procesiji — spomin na prelepi čas. Dekleta si spletajo venčke iz ivanskih rož in z veliko vero razbirajo iz njih svojo bodočnost. Jurjevanje, petelinji boj, metliško in čnomaljsko kolo je utrip razigranega, globoko doživetega življenja in doživljanja s narodo. Vsak narodni običaj je pobožna obrednost ljudi.

*

Bela krajina je lirika slovenskega sveta. Naša majhnost in skromnost je v tej zemlji doma.

Z lirično dušo, navezanostjo na dom, bogatim ljudskim življenjem in z zemljo, zemljo belo in tiho, revno, a tako iskreno slovensko, bogati Bela krajina našo domovino.

*

Ta svet in življenje prinaša v našo kulturo Župančič in Golobič in za njima Malešič in Beličič.

Njih beseda je pesem. In čeprav bi eden ali drugi rad rekel trdo in okorno, se mu misel na poti v besedo čudežno spremeni v čustveno milino. Zdi se, da nam Bela krajina ne bo nikdar dala pripovednika — romanopisca, ampak samo in vedno le lirika. Kajti vse poje v belini: v revnih vaseh platnene rjuhe in prti, dekliška krila in platnene jopiči mož in fantov. Poje Zeleni Jurij in pojo koledniki. Poje vas in zidanica...

Pa ko je loza pusta in kamnita, jo pravljico obogate bele breze in cvetoče resje: med skalami gore rdeči cvetovi in se nad brinje sklanjajo brezove veje kot razpleteni lasje belokranjskih deklet.

Prisopiha vlak iz gorjanskega tunela: splaši ptice in zajce, v vinogradih nad Semičem in v dragah za vasmi pa se zravnava postave ljudi, ki so bile sklonjene k zemlji. Zdaj spremljajo z očmi črno, vijugasto kačo in vedo, koliko je ura. Potem hiti vlak tja do Kolpe in ljudje po dolini se ozirajo za njim kot za bleščečim kraljevičem, ki se le mimogrede ozre nanje.

Čnomelj gospoduje nad vasmi. Metlika bi mu bila rada enaka, če ne prva!

Ta svet je majhen in reven in vendar čudno naš. Kot da ga je Bog z gorskim grebenom ločil od ostale Slovenije in ga z reko zavaroval pred hrvatskim vplivom. Sam je, a je vendar ves naš — je pesem moje domovine.

»Sovražnikov štel ni
junaški Slovenec.
On hotel je smrt
ali zmage le venec!«

M. Semrajc.

Po domačih krajih

V Rimu so se začela pogajanja med Jugoslavijo in Italijo za sklenitev konvencije o socialnem zavarovanju. — V Filovcih na Murskem polju prihaja iz zemlje vedno več nafte.

Po Sloveniji postaja iz leta v leto bolj pereča stanovanjska stiska. Teško je dobiti stanovanje. S tem je v zvezi tudi vedno večje pitje alkoholnih pijač pri moških. Najstrašnejša rana slovenske družine pa je po-

stala razporoka, katere žrtve so predvsem otroci. Mislili so, da bodo naredili za družbo bolj pameten zakon o družini, kot ga je naredil Bog. Posledice so strašne. V začetku so zahtevali ločitev predvsem moški, zdaj pa predvsem žene.

Loška dolina je brez zdravnika za zobe. Ljudje morajo hoditi k popravi zob daleč v Postojno ali Ljubljano. — Na Golovcu pri Ljubljani so začeli graditi astronomsko opazovalnico. Učenjaki bodo lahko gledali zvezde skozi velik daljnogled. — Tudi po Sloveniji je vedno več brezposelnosti.

Med našimi izseljenci

ANGLIJA

Krsti: V cerkvi Sv. Duha, West Bridgford, Nottingham, je bila krščena **Jožefina Marija Ferlinc** 20. januarja. — Pri Sv. Frančišku Asiškem v Sheffieldu, Staffs, 10. februarja **Angela Helena Slana**. — In pri Sv. Jožefu, Bedford, 2. marca **Marjetica Izabela Rehberger**. — Čestitamo!

Poroka: V Bedfordu pri Sv. Jožefu sta se poročila 2. marca **Alma Craghil** in **Maks Gregorec**. — Čestitamo!

Slovenske zaobljube: Na praznik Lurške Matere božje je v samostanu zdravniških misijonkih sester napravila slovesne zaobljube sestra **Gabrijela Ehrlich**, doma iz Žabnic pod Sv. Višarjami. Slovesnosti se je udeležila tudi njena mati.

Blagoslovi domov: V Bedfordu je bil blagoslovljen dom **A. Kranjčeve** in **F. Ribičeve**.

Razstava: Na industrijsko-trgovski razstavi v Londonu je razstavila svoje izdelke (posteljna pregrinjala) **tvrdka Ivanović** iz Haslingdena, Lancs., o kateri je že poročala „Naša luč“ lanskega decembra.

Nova knjiga: V ponatisu je izšla knjiga p. R. Patēja S. J.: „Obljube Srca Jezusovega“. Knjigo naročite za 4/— pri Slovenski pisarni, 62. Offley Road, London S. W. 9.—

BELGIJA

CHARLEROI — MONS

V Chatelineau se je poročila **Lidija Murovec** z **Jean-om Legrain**. Nastanila sta se v Bruslju. Odlični pevki, ki je dolgo let pela v našem cerkvenem zboru v Charleroi, želimo vso srečo. — Poslovila se je od nas tudi druga odlična pevka **Magda Kodehova**, ki je požrtvovalno sodelovala skoraj 10 let pri cerkvenem in narodnem petju. Ošla je k teti Ančki v Eisden. Tudi njej želimo v življenju božje varstvo.

Družino rojaka **Rafaela Hvala** v St. Amand je zadela nesreča. Ne še dolgo poročeni hčerki je v Farciennes nenadoma umrl mož. Izrekamo vsem prizadetim naše sožalje.

V okolico Charleroi je zadnje mesece prišlo spet nekaj novih mladih iz Avstrije. Upajmo, da bo kdo med nami tudi ostal, vsaj za nekaj časa. Dela v rudniku starejši rudarji mladim pač ne priporočajo zaradi prezgodnje obnemoglosti vsled rudarske bolezni.

Moža in tri otročiče je po daljši bolezni zapustila **Marija Guš**, roj. Rutar l. 1923. v Dobenjém v Beneški Sloveniji. Pokopali so jo 12. marca v Tamines. N. p. v m.!

LIEGE — LIMBURG

Pomemben sestanek Slovencev

Tretjo nedeljo v februarju so se v Eisdenu zbrali zastopniki vseh slovenskih društev in skupin v Belgiji in Holandiji. Namen

na slovensko večerjo s krvavicami, kislim zeljem in čašo vina, kar je v svojem novem domu izvrstno pripravila prijazna Javornikova družina.

Predno smo se nasmejani razhajali, je po

Zastopniki
slovenskih
društev
in skupin
iz Belgije in
Nizozemske,
zbrani v
Eisdenu
(Belgija)
17. 2. 1957

sestanka je bil, da se medsebojno spoznamo, da ob kratkih poročilih posameznih zastopnikov dobimo vpogled v delovanje naših društev in da se skupno pogovorimo o delu v bodočnosti.

Ni dvoma, da so taki sestanki zelo koristni. Izredna priložnost so, da se drug od drugega nekaj naučimo. In kjer je več ljudi skupaj, tam je tudi več poguma in smelosti. Čeprav nas je malo in smo silno razkropljeni, bomo vendar uspeli marsikaj ostvariti, če bomo znali složno in dogovorjeno nastopati.

Omenjeni sestanek naj bi bil le prvi korak k vedno večji povezavi Slovencev v tujini. Kdaj bomo na podobnih sestankih mogli pozdraviti tudi zastopnike slovenskih organizacij v Franciji in Nemčiji? In one iz dežel onstran morja? ...

Vse to moremo doseči, če v resnici hočemo! Toda, ako Slovenci v tujini res hočemo vršiti poslanstvo, ki nam ga nalaga čas, bo vsako naše društvo, vsaka skupina in vsak posameznik moral doprinesti svoj kamenček k zgradbi — skupni organizaciji, ki bi jo mogli imenovati ZALEDJE Slovencev v tujini.

V slogi je moč!

Za zaključek sestanka nas je Društvo sv. Barbare prijetno presenetilo s povabilom

gostoljubni hiši cvrsto zadonela slovenska pesem.

*

Novi doktor medicine: Na katoliški univerzi v Louvainu je postal doktor medicine naš rojak *g. Volčanšek Anton*, doma iz Device Marije v Polju. Novi doktor ima izredno trdo življenje za seboj. Pred vpisom na univerzo je delal v rudniku v Houthalenu. Še kot študent medicine je v počitnicah, da si zasluži kak frank, prijel za lopato v rudniškem rovu. Od svoje revščine je vsa leta redno podpiral svojo družino v domovini. Slovenci v Eisdenu, kjer je omenjeni v času svojega počitniškega „knapovanja“ bil tudi slovenski učitelj, se zelo veselijo tako lepega uspeha svojega dragega rojaka. Zeliho, da se čimprej oglesi med njimi, da mu kot staremu prijatelju ob čaši jabolčnika osebno iskreno čestitajo. — Imajo prav, tako vesel dogodek se mora vsekakor primerno „zaliti“!

Novi doktor je že nastopil službo v Kliniki sv. Elizabete v Bruslju.

Iskreno čestitamo!

*

Knjižnica: Zelo važne ustanove naših društev so slovenske knjižnice. *Knjižnica je, rojaki, naš skupen zaklad*, katerega moramo čuvati vsi! A odgovorni često tožijo, da

bralci jako neredno vračajo knjige. Še več! Nekateri jih sploh ne vračajo. Tako po vseh koncih Belgije srečavamo knjige z žigom Društva sv. Barbare v Eisdenu. To ne gre! Rojake, ki so na katerikoli način prišli do knjig, ki so last skupnosti, vljudno prosimo, da jih čimprej vrnejo! Vnaprej iskrena hvala za prijaznost!

*

Rojakom iz Čezsoče pri Bovcu pripada čast, da imajo v svoji sredi kar dve najstarejši materi na področju Liege-Limburg! To sta ga. GAŠPERŠIČ ANA, stara 83 let, in ga. KLAVIDA MARIJA, stara 82 let. Obe še pri dobrem zdravju živita pri svojih v Cherattu. Čestitamo!

NAŠI BOLNIKI: G. Hren Nace iz Eisdena se uspešno zdravi v Genku. Vse lepo pozdravlja, posebno pa brata, njegovo družino in prijatelje v Franciji. Gospa Špec se je morala podvreči težjim operacijskim posegom v Genku. G. Vivod Franc zelo trpi zaradi rudarske bolezni. Ga. Angela Globokar se je po krajšem bivanju v bolnici v Hasseltu že mogla vrniti domov. G. Ivan Bizjak iz Jemeppe je še vedno v angleški bolnici v Liège-u. G. Jože Mavrič, ki je bil v rudniku nevarno zadet v hrbenico, je že v domači oskrbi.

Vsem trpečim želimo, da jim skrivnosti Velikega tedna in velikonoč. jutra prinesejo obilo tolažbe!

*

Veselo ALELUJO želim čitateljem „Naše luči“ in vsem rojakom v domovini in po svetu.

Vinko Žakelj, izselj. duhovnik.

*

Društvo sv. Barbare v Eisdenu želi vsem svojim članom, bratskim društvom in vsem rojakom po svetu prav vesele velikonočne praznike.

Petelin Franc, tajnik Gostiša Franc, preds.

*

Društvo SLAVČEK v Waterscheju vošči veselo ALELUJO svojim članom in vsem rojakom v domovini in po svetu.

Ačkovič Aleksander, tajnik

Novak Stanko, predsednik

FRANCIJA

Slovenski dušni pastirji v Franciji želijo vsem izseljencem vesele praznike Kristusovega vstajenja z željo, da bi vsi s Kristusom vstali

k novemu in poglobljenemu verskemu življenju.

Nace ČRETNIK, direktor, Pariz
Jože FLIS, Pariz
Mgr. Stanko GRIMS,
slovenski župnik, Merlebach
Mgr. Valentin ZUPANČIČ,
slovenski župnik, Lievin.

Pariz

Sveta maša za Slovence bo v aprilu kot po navadi vsako nedeljo ob petih popoldne, 80 rue Vaugirard (métro: Saint Placide).

*

Pred postom so si v Parizu trije slovenski pari obljubili v zakramentu svetega zakona življenjsko zvestobo. „Svatbe“ so se vršile v najožjem krogu, bile pa niso zato nič manj vesele in domače in naše čestitke so tem bolj prisrčne za njihovo življenjsko pot, ki jih bo kmalu vodila daleč v Avstralijo.

Pod Luxemburgom

TUCQUEGNIEUX — MARINE

Smrt žanje naprej. — Marsikdo je poznal 69-letnega upokojenega rudarja Franceta PRIBOŽIČA, doma iz Razstes-a (Rajhenburg). S svojo harmoniko in kratkočasnim pripovedovanjem raznih svojih doživljajev je rad zabaval svoje poslušalce. Nikoli mu ni prišlo na misel, da bi se bil poročil. Kot upokojenec je stanoval sam v svoji sobi, kjer smo ga našli 11. marca zvečer mrtvega v postelji. Možganska kap je pretrgala nit njegovega življenja. Ker ni imel v Franciji nikogar svojih ljudi, smo sklenili Slovenci, da bomo ob smrti vsi njegovi. Zbrali smo lepo vsoto 16.800 Fr, s katero smo kupili dva venca, plačali g. župniku pogreb in še 10 svetih maš, katere bo bral za pokojnega. Vsem, ki ste se trudili, darovali in udeležili pogreba: Bog plačaj!

Nekaj posebnega pri ranjkem je bilo to, da je ležal na mrtvaškem odru v cerkvi na Marini. V kavarni, kjer je stanoval, ni bilo pravega prostora in drugod tudi ne. Vrata cerkve pa so se mu z dovoljenjem našega dobrega francoskega župnika na stežaj odprla. Kakor botri ob rojstvu, tako smo ga njegovi prijatelji zanesli ob smrti v hišo božjo, kamor smo ga hodili kropiti. Eden je

pa ves čas bedel in čul pri njem, to je bil njegov Stvarnik.

Čprav je bil pokojni Pribožič brez družine, vendar ni bil zapuščen. Lepa udeležba pri pogrebu je izpričala vsem v tujini, da slovenska vzajemnost in naša medsebojna ljubezen ni umrla in nikoli ne bo. Lepo je to in vsak izmed nas je lahko ponosen, da je slovenskega rodu.

J. J.

Ob nemški meji

Iz pisarne Misije v Merlebachu:

Vrbove vejice, leskovina in prvi zvončki že naznajo zaželeno pomlad. Pomladansko sonce veselja novega življenja je posvetilo skozi okno v družine Hočevar Stanka iz Creutzwalda, Hočevar Leona iz St. Avolda in Mauc Ivana (poročen z našo cerkveno pevko Minko Koncilija) v Habsterdicku, ko se je njih družinica pomnožila z novim detetom. Mali Lovrenc-Alojzij Mauc se je rodil 19. 1. 1957 in bil krščen 3. 2. Naj bi se jok malih otrok spremenil po dolgem življenju v lepo petje v veselje staršev in nebeške Matere z Jezusom!

Novi grobovi: Marsikatera rožica je zaradi mraza in ledu tudi letošnjo zimo povsila svojo glavico in se ločila s tega sveta. Trem našim dragim rudarjem je prenehalo biti srce — omahnila jim je utrujena glava — ter so odšli po večno plačilo: *Jež Viktor*, iz Vrhpolja pri Vipavi, 59 let star, je umrl 20. 2. v bolnici Sarreguemines in bil cerkveno pokopan v Ippling dne 23. 2.; *Jereb Viktor*, doma iz vasi Zakriž pri Cerknem (Goriška), star 57 let, je umrl 25. 2. v svojem stanovanju v Habsterdicku in bil cerkveno pokopan 28. 2. v Stiring-Wendel; *Peter Bizaj* iz Podsabotina na Primorskem, 60 let star, je umrl v bolnici Forbach 27. 2. in bil cerkveno pokopan 2. 3. v Morsbachu. — Vsem želimo, da jim ljubi Bog bogato poplača njihovo dobro srce, živo vero in ljubezen njihovo Matere božje, sorodnikom pa naj z balzamom miru zaceli njihove težke rane.

V predpostnem času so še mnogi pohiteli pred oltar ter sklenili sv. zakon — med njimi nekateri naši rojaki, ki niso bili prijavljeni v našem uradu — pa jim enako želimo mnogo božjega blagoslova!

Naši bolniki: Rudarji Hadolin, Ropotar,

Pižmoht čakajo skupno v bolnici Petite Roselle boljšega zdravja. — Naš znani Sekolec Alojzij, privezan za roke na posteljo, vdano čaka, previden s sv. zakramenti, v bolnici v Forbach (Sv. Magdalena) na končno rešitev težke njegove bolezni. — Veseli smo, da bo naša cerkvena pevka Šumej Angela, por. Žnidaršič, v kratkem zapustila Bolnico sv. Barbare v Forbachu ter zopet prepevala pri Mariji z Brezij v Habsterdicku. — V isti koloniji še vedno pričakujeta pomladanskega sonca naša rudarja: Tavčar Alojzij in Vrhovšek Alojzij, oba z rudarsko boleznijo. — V koloniji Cuvelette se hrepeneče ozira proti soncu Maravič Dušan: kamen na pljučih mu ne da dihati. — V bolnici na Hochwaldu imamo še nekatere bolnike, ki pa bodo v kratkem zapustili bolniško posteljo ter odšli domov. — V Creutzwaldu je moral iskati zdravniške pomoči v bolnici naš dosedanji raznašalec „Naše luči“ Hočevar Henrik, kateremu so povedali, da bo moral v bolnico v Strasbourg. — Vsem tem in še tu neimenovanim želimo skorajšnjega zdravja in vdanosti v trpljenje. Naj v tem postnem času mnogokrat z nami skupaj pogledajo na Križ, po katerem je Kristus odrešil človeštvo ter nam odprl nebo! Tudi Vaše trpljenje, dragi bolniki, kliče blagoslov na Vašo dušo in na Vaše drage, ako ga znate darovati Bogu.

*

POSEBNA SPOROČILA:

Marija z Brezij nas že vabi! Kar kmalu bo tu 1. majnik, ko bomo zopet zbrali naše verne častilce Marijine v Habsterdicku. Tudi letos ste vabljeni vsi, od blizu in daleč, zdravi in bolehnji, mladi in stari! Naj bo slabo ali lepo vreme, nič naj vas ne zadržuje, pridite, počastite Marijo, da vas varuje in vas blagoslovi!

Spored: ob 10. slovesna sv. maša. (Poje kot vsako leto cerkveni zbor „Slomšek“ iz Merlebacha), spoved od 9. do 11. ure; popoldne ob 2.30: govor, pete litanije. Matere božje z blagoslovom.

Vsako leto smo odhajali z najlepšimi spomini in še v večjo ljubeznijo do naše Ljube Gospe — Marije Pomagaj z Brezij; zato tudi letos pohitimo k Mariji!

Romanje v Lurd: Sporočili smo že, da se bomo rojaki iz okolice Jugosl. kat. misije v Merlebachu in Aumetza ter vseh okoliških krajev pridružili s svojimi vagoni romarskemu vlaku škofije Metz 25. 8. do 3. septembra. Večina rojakov želi, da bomo v Lurdu čimdalje, zato bomo šli z vlakom po najkrajši poti. Vožnja (2. razred tja in nazaj): 10.000 frankov, stanovanje in hrana v hotelih, kjer bomo tudi skupno (vsak dan 1000 frankov), tam bomo 5 do 6 dni. Kje in kdaj se je treba priglasiti in plačati za vožnjo, stanovanje in hrano, bo objavljeno pravočasno v „Naši luči“ in po vseh kolonijah s prižnice, ko bo pri vas slov. duhovnik. Za to romanje je veliko zanimanja. Ako kaj posebnega ne pride vmes, bo do 200 rojakov pohitelo v Lurd! Hranite že sedaj denar!

Dragi novodošli rojaki! Čez 300 vas je že tu. Slišali smo, da je bilo drugod po taboriških veliko sovraštva med begunci iz Slovenije, Hrvaške in Srbije. Tega tu ne poznamo. Vsi morate težko delati, vsi se trudite globoko v zemlji, vsi imate za seboj že težke ure življenja. Katoličani in pravoslavni smo vsi kristjani in ni nobenega razloga, da bi se sovražili. Raje si bratsko pomagajmo in pozabimo, če kaj ni bilo v redu.

Da boste praznovali krasni velikonočni praznik z vsem veseljem, vas vse brez razlike vabim, da opravite za Veliko noč dobro sv. spoved. Pravoslavni pa pokličite svojega duhovnika g. Garića iz Pariza, da se pri njem spoveste in tako najdete zopet mir v svoji duši ter živite v miru z vsemi!

Vam kakor tudi vsem drugim rojakom želi, da bi v zdravju in miru praznovali Veliko noč, vaš prijatelj

S t a n k o, izseljenski župnik
Merlebach (Moselle)

DRUŠTVO SV. BARBARE V CITE JEANNE D' ARC SE OGLAŠA

Lansko leto je imelo naše društvo redno vsak mesec sestanek. Aprila smo priredili v veliki dvorani pri Huder v Merlebachu dve veselici, ki sta bili dobro obiskani. Prinesli sta nam lepo vsoto v blagajno, tako da lahko nadaljujemo z društvom in s podpiranjem. Članov in članic je sedaj čez 130.

• Konec junija smo naredili izlet v lepo Alzaško, bogato vinogradov. Vsak se je čudil starodavnemu gradu Hochkönigsburg, ki je na visokem hribu in strmih pečinah. Nasrkali smo se tudi dobrega vina iz tistih krajev. S pesmijo in godbo, ki jo je igral na harmoniko naš pridni član Ludvik Budna, smo se pozno v noč z modernim avtobusom vrnili na domove. Vsak član si želi še kaj takega!

Najvažnejša je bila *priredivitev proslave 30-letnice obstoja društva*. Udeležila so se je poljska, francoska in naša bratska društva „Triglav“ in „Sava“ iz Merlebacha. Društvo „Sava“ nam je olepšalo program s tem, da je zapelo nekaj lepih slovenskih pesmi. Tisti dan smo šli k maši z godbo na čelu. Popoldne so bili ob pitju častnega vina nagovori predsednikov in naših predstavnikov ter obdarovanje društva. Slovenske gramof. plošče so delale domače ozračje, dokler ni začela igrati godba na pihala za ples. Končalo se je vse šele pozno zjutraj.

Ob tem jubileju najstarejšega našega društva v Lotaringiji so sedeli ob meni, mlademu predsedniku ob častni mizi še trije ustanovitelji društva, stari zvesti člani Društva sv. Barbare: Vipotnik, Kranjc in Gaberšek. V spomin jim je podarilo društvo lepe diplome. Solze so se jim utrnile v očeh ob tem.

23. decembra smo priredili „Družinski večer“. Za nas v tujini je bila to najbolj pristrčna reč. Vse je bilo čisto po domače. Ob treh se je pripeljal sv. Miklavž in obdaroval 53 otrok v starosti od 1. do 14. leta. Ob sedmih se je napolnila dvorana do zadnjega kotička. Odbor je pripravil članom „slovenski golaž“, ki ga je skuhal naš član Krevl Martin, sin. Na vsakega člana je prišlo tudi liter vina. Bogati srečolov je nam te stroške vsaj deloma povrnil. Opolnoči smo prižgali svečke na božičnem drevescu in zapeli „Sveti noč“. Z denarjem smo obdarili 21 upokojencev in vdov. V zahvalo so nam ti potem zapeli dve slovenski pesmi. Še se vidi, da jih niso pozabili v tujini! Nato je igral na harmoniko naš poznani član muzikant, Budna Ludvik, oče.

Na občnem zboru 27. jan. smo se spomnili naših umrlih članov v letu 1956. To so: Šebot Ferdinand, Orešnik Jakob, Šemrov

Skupina
članov
Društva
sv. Barbare
po občnem
zboru
27. 1. 1957
v Jeanne
d'Arc
(Francija)

Johan. Predsednik se je zahvalil vsem za lepo sodelovanje in vzpodbudil vse navzoče, da pogumno pristopijo k delu v novem letu. Izvoljen je bil novi, le malo spremenjeni odbor: Predsednik Pribošek Johan, Vipotnik Matija; tajnik Krevl Vili, Budna Ludvik, sin; blagajnik Pribošek Slavko, Krevl Martin, sin; namestniki: Medvešek Anton, Drenovec Franc, Banovič Bruno; zastavonoše: Krevl Martin, sin, Vipotnik Matija; spremljevalci: Jerbič, Lušina, Pribošek Anton.

J. Pribošek, Cité Jean d'Arc.

NEMČIJA

Castrop Rauxel III. — Ugledno Boriško-vo družino je zadela preizkušnja. 4. februarja je izgubila dragega jim sina *Alfreda Borišek*, roj. 1929. v *Castrop Rauxel IV.* Od težke bolezni si kljub operacijam ni mogel opomoči. Naj počiva v miru, preostalim žalujočim pa naj Vsemogočni nakloni obilo tolažbe!

NIZOZEMSKA

Nova maša našega rojaka

Dne 31. marca je bil posvečen v Oirscho-tu letošnji novomašnik naš rojak č. g. *Milan Papež*. Z njim je bilo posvečenih še 13 ostalih gospodov *montfortancev*.

Vsi smo v pripravi na to novo mašo č. g. *Papeža*, ki bo na *Velikonočni ponedeljek* ob 1/211 dopoldne na *Sittarderweg* (pri Ma-

riji Pomagaj) v *HEERLENU*. Vsi rojaki od blizu in daleč ste najpristrčneje vabljeni. Kdor ima narodno nošo, naj pride v njej. Popoldne ob 4 bodo istotam pete litanije Matere božje z novomašnim blagoslovom. Takoj po litanijah bo v dvorani rektorata počastitev *novomašnika*.

Na Belo nedeljo ob 3/49 bo imel novomašnik sv. mašo za Slovence v *Eygelshoven*. Isti dan bo sv. maša za Slovence iz *Waubacha na Rijwegu*; čas bo še sporočen. — Čas in kraj *velikonočne spovedi* bo objavljen v „Oznanilu“, ki je priloženo tej (aprilski) številki „Naše luči“.

*

Sporočamo žalostno vest, da nas je dne 16. februarja zapustila za vedno rojakinja *Frančiška Goršek*, roj. Anderle, v Kranju na Gorenjskem. Dne 6. marca pa je umrl *Franc Sajovec* iz Brežic, bivajoč v Schinveldu. Naj jima sveti večna luč!

Doma se zdravi pred tedni težje poškodovani Knez Alojz ml. iz Geleena. — V družini rojaka Kurenta so dobili hčerko *Jožefo Marijo*. Oče pa je moral istočasno v bolnico na zdravljenje ušesa; sedaj je na okrevanju doma v Heerlerheide. V družini Hočevar iz Hopelna sta bila bolna gospodar in gospodinja. Zdravila sta se v bolnici v Kerkrade.

Dne 19. I. se je poročil Edi Klavora z domačinko Katarino Asperas; 20. II. pa sta se odpeljala v Avstralijo na poročno potovanje, kjer bosta tudi ostala. Bog jima daj srečo v novi domovini.

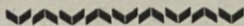

Kakor si vsaka naša družina rada kupi ali sezida svojo hišo, tako si slovenska družba v tujini zaželi svojega doma, v katerem bi se na svojih tleh lahko sestajala in v njej po domače počutila. Slovenci v Severni Ameriki so si kmalu ustanovili svoje narodne domove. Sedaj smo zvedeli, da so tudi v Argentini kupili slovensko hišo v Buenos Airesu. Imajo jo že v mestih Lanusu, Mendoza in v San Justo. Iz lista „Misli“, ki ga izdajajo rojaki v Avstraliji, smo za Novo

leto zvedeli, da so v Sidneyu tudi prišli do lastnega Slovenskega narodnega doma.

Od nas po Zapadni Evropi so uresničili doslej to lepo misel le rojaki na angleških otokih. Čeprav skromno začet, „Naš dom“ v Londonu postaja vedno bolj ognjišče vsega slovenskega. Želimo mu lep razvoj, da bi se v njem širokosrčno shajali vsi, ki čutijo, da jih je rodila slovenska mati.

Gotovo bo prišlo do posnemovalcev tudi po drugih naših centrih! Slovenska hiša sredi vsake večje slovenske skupine!

Nasuddin in njegova zgodba

Bral sem tole zgodbo:

Nasuddin, turški šaljivec, je vprašal nekoč svoje poslušalce: „Ali veste, kaj vam hočem sedajle povedati?“

Vsi so rekli: „Ne vemo.“

In šaljivec jim je rekel: „Jaz tudi ne.“ In se jim je smejal, ko so odhajali z dolgimi nosovi. Toda drugi dan jim je zastavil spet isto vprašanje. Poslušalci, ki so menili, da vedo, kaj bo odgovoril, so rekli: „Vemo.“

„Če pa veste,“ jim je dejal, „ni treba, da bi vam še jaz posebej pravil.“ Tako jih je spet pošteno napet najstil. Ali naslednji dan jim je zastavil že tretjič isto vprašanje, nakar je nekaj poslušalcev zaklicalo: „Vemo,“ ostali pa: „Ne vemo.“

„Dobro,“ je menil šaljivec, „ker nekateri vedo za odgovor, naj ga povedo tistim, ki zanj ne vedo!“

Tako zgodba. Prav po naključju sem pa zvedel, da s tem zgodbe še ni bilo konec. Povem vam ga:

Po zadnjem šaljivčevem odgovoru je v zadnjih vrstah poslušalcev vstal orjaški Turek, se preril skozi gnečo pred Nasuddina in mu rekel:

„Hodža, mar meniš, da nas boš še naprej vlekel za nos?“ In je zamahnil in mu pripet najstil tako za uho, da se je ubogi hodža Nasuddin zvrnil po tleh kakor je bil dolg in širok.

Sedaj je bila pa vrsta na poslušalcih, da so se smejali. In so se tudi!

Zrele in vesele

Pripoveduje Tobija Bratko

10.

Pri vojaki je bilo. Janez je slišal, da pride naslednji dan v kasarno general, ki da bo govoril z vsakim vojakom. V strahu, kaj naj reče generalu, vpraša prijatelja Lipe, kaj naj reče.

„Nič se ne boj!“ pravi Lipe. „General sprašuje navadno vojake le tri reči: Koliko let si star, koliko mesecev si v kasarni in kaj ti je bolj všeč: vojaško življenje ali življenje v civilu. Na prvo vprašanje boš že vedel odgovoriti: rečeš: 22 let! Na drugo rečeš: 2 meseca. Na tretje vprašanje reci: Oboje, gospod general.“

Janez se je pomiril in drugo jutro, ko se je zbudil, je začel že zgodaj ponavljati: „Dvaindvajset let — dva meseca — oboje, gospod general!“ Tako je mislil, da se mu ne bodo tresle hlače, ko bo stal pred generalom prvič v življenju.

Ob desetih je bil zbor. General začenja razgovor z vojaki. Pride do Janeza in vpraša: „Koliko mesecev si že v kasarni?“ „Dvaindvajset let!“ pogumno odgovori Janez. „Tako?“ se začudi general. „Koliko let pa imaš?“ „Dva meseca!“ se odreže Janez. „Ni mogoče! Ali misliš, da sem osel ali bedak?“ „Oboje, gospod general!“ pravi Janez, srečen, da je končal.

11.

Belgijski kralj Albert je šel včasih v civilu na izprehod brez spremstva. Sreča vojaka,

Odgovorni urednik: Dr. Janko Hornböck. — Založba Družbe sv. Mohorja. — Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. — Vsi v Celovcu. — Printed in Austria.

ki ga ni spoznal, in se začne zanimati zanj. Vojak mu pove, da je v civilu mizar, da je poročen in ima tri sinove. Živijo v Bruslju. Ko se je dodobra nagovoril, pa vpraša kralja:

„Kje pa ti stanuješ?“

„Tudi v Bruslju. Nasproti velikemu drevovedu.“

Vojak se zamisli in začuden pravi: „Saj tam ni nobene hiše. Tam je le kraljeva palača...“

„No, saj tam stanujem,“ pravi Albert I.

Tedaj se vojaku zaiskre oči in vzklikne:

„O, že razumem!“ in potrepnja kralja po rami, „ti si tam za vratarja...!“

12.

V butalski hosti se je zgodilo še to: Dva sta cepila drva, pa zagledata veverico, sukala se je na drevesu okoli debla in si zvedavo ogledovala onadva. Vrže prvi sekiro od sebe in skoči za veverico na drevo, da jo ujame.

Mu zakliče drugi: „Če jo ujameš, si jo bova spekla za malico!“

Veverici ni bilo kaj za to obljubljeno čast. Ročno se je smukala z veje na vejo in se

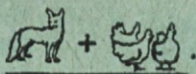
nagajivo ozirala: Kje si, ki me boš ujel? — Pa ko se ji je približala roka in segla po njej, že je bila na koncu veje in se pognala na drugo drevo.

Je zakričal Butalec: „Čak me, tica prebrisana, koj boš moja!“ Pa je bil Butalec pretežak za vejo in je lopnil dol in na zobe, da mu je kri zalila usta. Veverica pa se je izgubila v hosto — z bogom, srečno pot!

Praznih rok in s krvavo šobo se je vračal drvar k tovarišu. Temu so se cedile slinice, tako se je že veselil malice; iz suhih vej je bil zanetil ogenj in že je bil ošpičil raženj za pečenko. Pa je zagledal onega — brez veverice, pač pa okoli ust krvavega. Pa se je naznansko raztogotil: „Požeruh nevoščljiv, mar se ti je tako mudilo, da si jo požrl kar surovo?“ in mu je ogorčeno eno prisolil, da ni bila krvava malica brez soli.

LISICA IN KOKOŠI

SE = PRIKLÁTILA POD

, NA KATEREM SO ČEPELE

. HINAVSKO = ZA-

VILA + PRÁVILA O VEČNEM MIRU, KI DA SO GA SKLENILE MED SABO ŽIVALI. TAKO =

PRÁVILA, DA SO SI OBLJUBILI VEČNO PRIJATELJSTVO

. + SE TUDI ONA, ŽELI POBRATITI S ! PA JI REČE : „LEPO =, KAR

PRÁVIŠ!“ = VZDIGNIL PRI TEM, KAKOR DA = NEKAJ ZAGLEDAL, „KAJ PA GLEDAŠ?“

VPRÁŠA : „ZDI SE MI, DA PRIHAJAJU“, PRÁVI : „SE ZÁČNE ODMIKÁ-

TI. „TAK POČÁKAJ NO!“ JO USTAVLJA „KO BOMO VIDÉLI, DA SI SE SPOPRIJAZNILA

S , STOPIMO ŠE MI Z , DA SKLENEMO S TABO VEČNI MIR.“ „MORDA PA

SE NE VEDO O NJEM“, = JECLJALA + SE IZMUZNILA V ...

POIZKUSI:

Za pirhe pošilja Lučkarjem *J. Potočnik*
iz Belgije pesem o „Naši luči“:

Prijatelj'ca v tujini
nam krajša dolgi čas.
Poleti in pozimi
prihaja k nam v vas.

Po celem svetu hodi
veliko lep'ga ve,
pa resnih in zabavnih
različnih nam pove.

Tud' pesmice nam poje,
nam o družini govori
ter vsakega po svoje
lepo živet' uči.

Za vse najlepša hvala!
Veselo ti Veliko noč!
Da bi še mnogokrat nas obiskala,
kratkočasna „Naša luč“!

*

Iz daljne Švedske se oglašča *Alojz Gombač*.
Iz njegove pesmice o rodnem kraju objav-
ljamo tretjo kitico:

Oh prekrasna si, dolina,
hiš'ca mala in planina.
Kraj domači bil je zlat mi,
žvrgoleli so potoki blatni.

*

Lepe pozdrave pošilja 75 let stara ma-
mica Slovenka *Jožefina Scholl*, stanujoča v
Perl v Posarju (Saarland). Pošilja pesmico
in smešnico, ki jo bomo drugič objavili.

*

Sedaj pa berite „Pozdravno napitnico“,
ki nam jo pošilja rojak iz Francije. More-
biti se jo bo še kdo na pamet naučil, da jo
bo lahko ob kakšni svatbi deklamiral!

POZDRAVNA NAPITNICA

Drage sestre, vinski bratci,
poslušajte moj pozdrav;
ni predolg in ni prekratek,
tak je, da bo vsem vam prav.

Ena mati nas rodila,
naučila nas molit';
sprva mleko, potlej vino
nas je naučila pit'.

Tudi nas je naučila,
kaj se pravi brat' in štev',
za zabavo se trudila,
vadila nas mlade pet'.

Vino misli nam razgiblje,
pesem dušo vzradosti,
samo tam ni pesmi slišat',
kjer poštenih ni ljudi.

Vino pijte, pesmi pojte,
pijte malo, pojte več!
Zdaj pa, sestre, vinski bratci,
žalibog ne znam nič več!

Samo to bom še povedal,
da bo rep imel pozdrav:
Kdor preveč bo v čašo gledal,
bo po štirih kobacal!

UREDNIŠKI KOTIČEK

Rešitev ugank iz te številke: orehi, svilo-
prejka, bolha.

*

Ap., Anglija: Že dva prispevka smo pre-
jeli in se zanju zahvaljujemo. Ob prilož-
nosti ju objavimo.

Iz Francije: Smešnice in ostalo pride na
vrsto ob priliki.